

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

En bred og kompleks sektor

Ikke sjældent har jakkesættene fra ledelserne af de professionelle danske sportsklubber raset over alle de 'forstokkede skolelærere' og 'afdankede sportsfolk', der sidder på posterne rundt omkring i forbund og foreningsbestyrelser og hæmmer sportens dynamiske udvikling.

Men når man så som i dette nyhedsbrev samler op på den næsten ubrudte række af katastroferegnskaber fra danske Superliga- og håndboldklubber i finanskrisens kølvand og på de lige så katastrofale konsekvenser af mange ligaklubbers investeringseventyr i andre brancher, må man konstatere, at det måske alligevel er meget godt, hvis der hist og her stadig sidder en besindig skolelærer eller en gammel sportsnørd med kærlighed til idrætten og bakker lidt på piben i forhold til alle de ideer og initiativer, som de dynamiske erhvervsfolk smider på bordet.

Det har haft en vis pirrende underholdningsværdi at følge de seneste måneders magtkampe og halvoffentlige personslagsmål blandt de estimerede erhvervsledere i spidsen for dansk idræts professionelle flagskib, Parken Sport & Entertainment, men hverken skolelærere, sportsnørder eller erhvervsfolk har i virkeligheden det store at lade hinanden høre i en tid, da forbund, foreninger og ligaklubber alle i forskellige grad fejrer op efter finanskrisen. Sandheden er nok, at der skal endnu flere gode kræfter til end skolelærere, sportsnørder og erhvervsfolk i fremtidens idrætssektor.

Miseren i den professionelle sport symboliserer alt andet lige, at sports-

fortsættes...

Indhold:

- Internettet motiverer til motion
- Idrætten bør udnytte internettet
- Dansk håndboldøkonomi slået hjem
- Finanskrisen har ramt dansk fodbold
- Danske klubbers forretningsstrategier
- Anmeldelse: Løvekongen

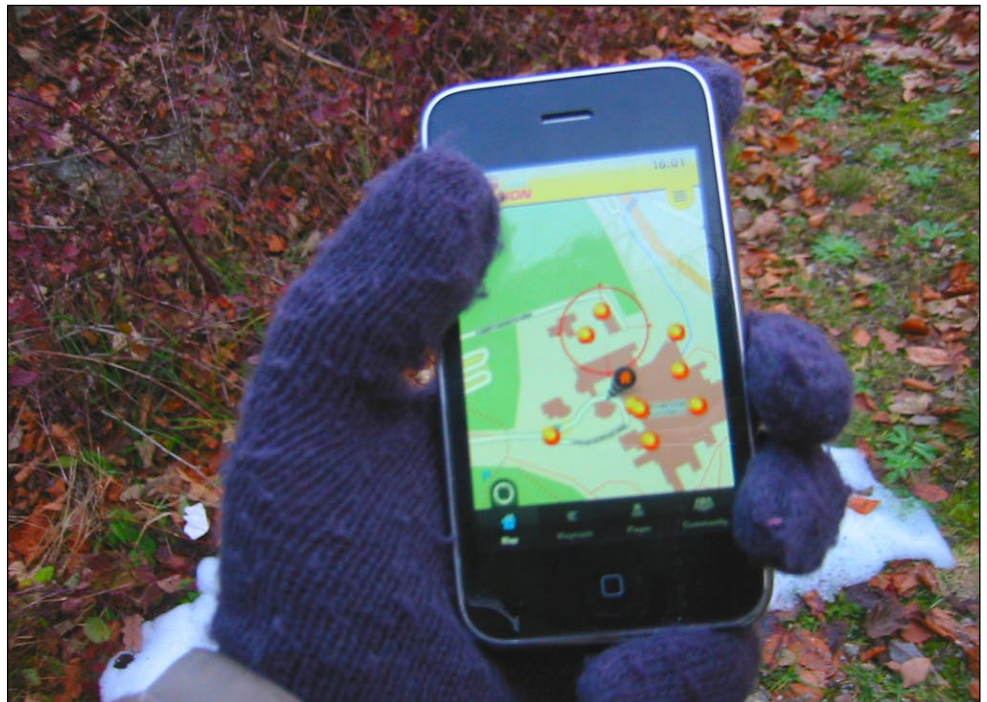

Foto: Cesar Henselmanns

Brugerne på sociale idrætsrelaterede medier måler og registrerer deres præstationer, og det motiverer til at dyrke mere sport og motion.

Internettet motiverer til motion

Analyse: Sociale og organisatoriske websites motiverer mennesker til at være mere fysisk aktive. Over 25 pct. af deltagerne i Idans brugerundersøgelse hævder, at deres aktivitetsniveau er øget efter tilmelding til tjenesten.

Af Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut

Sociale, idrætsrelaterede medier rummer mange muligheder for brugerne. De kan analysere deres idrætsaktiviteter, konkurrere mod venner eller presse sig selv. De kan organisere aktiviteter, udveksle gode råd, føre træningsdagbog, planlægge ruter, deltage i debatter og meget andet.

De foreløbige resultater fra en brugerundersøgelse i Idans projekt 'Idrættens virtuelle arenaer' indikerer, at de mange muligheder rent faktisk motiverer mange brugere til at dyrke mere motion.

913 brugere af de tre 'virtuelle arenaer' Endomondo.com, Arena365.com og SportPeople.dk (også kendt under navnet ClubPeople.com) deltog i en internetbaseret undersøgelse af deres brug af de respektive sites. 243 af respondenterne

– svarende til 27 pct. – havde taget et positivt hop op ad aktivitets skalaen, efter at de var begyndt at anvende et af de tre sites. Blot 3 pct. (24 respondenter) var gået den modsatte vej.

Brugerne blev spurgt, hvor ofte de dyrkede sport og motion for tiden og efterfølgende, hvor ofte de dyrkede sport og motion, før de begyndte at anvende den 'virtuelle arena'. Resultatet og skalaen fremgår af figuren på næste side.

Inaktive bliver aktiveret

Især de tidligere meget lidt aktive (motionerer ca. en gang hver 14. dag eller sjældnere) er flyttet op i aktivitetsniveau. Eksempelvis er 40 pct. af denne gruppe sprunget op i kategorien 3-6 gange om ugen.

Det er naturligvis vigtigt at have for øje, fortsættes...

sektoren er ganske bred og kompleks. I mange ligaklubbers ledelser kræves i dag en betydelig indsigt i andre områder som medieverdenen, ejendomssektoren, fitness-sektoren, andre sportsgrene, underholdningsindustrien, idrætsorganisationer, spillebranchen osv.

Det andet store tema i dette nyhedsbrev handler om de sociale mediers fremmarch og betydning for idrætsdeltagelsen. Også dette tema symboliserer, at idrætten er en stadigt bredere og mere kompleks sektor. Dermed stiger kravene til sektorens beslutningstagere om viden og forståelse af alle de faktorer, der påvirker dens udvikling.

Der er derfor stigende behov for at indsamle, analysere og diskutere viden på kryds og tværs af de forskellige aktører på idræts- og fritidsområdet, hvad enten der er tale om professionel sport, foreningsidræt eller den kommercielle breddeidrætssektor. Der er i samme åndedrag behov for, at det stigende antal formelle og uformelle uddannelser på idrætsområdet også tager bestik af, om de ligger rigtigt i forhold til idrætssektorens udfordringer i et samfund i hastig udvikling.

NYT FRA IND- OG UDLAND

Ny sportskanal på nettet

Med en ny sportskanal på internettet forsøger Danmarks Idræts-Forbund og Team Danmark nu at skabe større opmærksomhed om danske eliteidrætsudøvere og unge talenter fra DIF's 60 specialforbund.

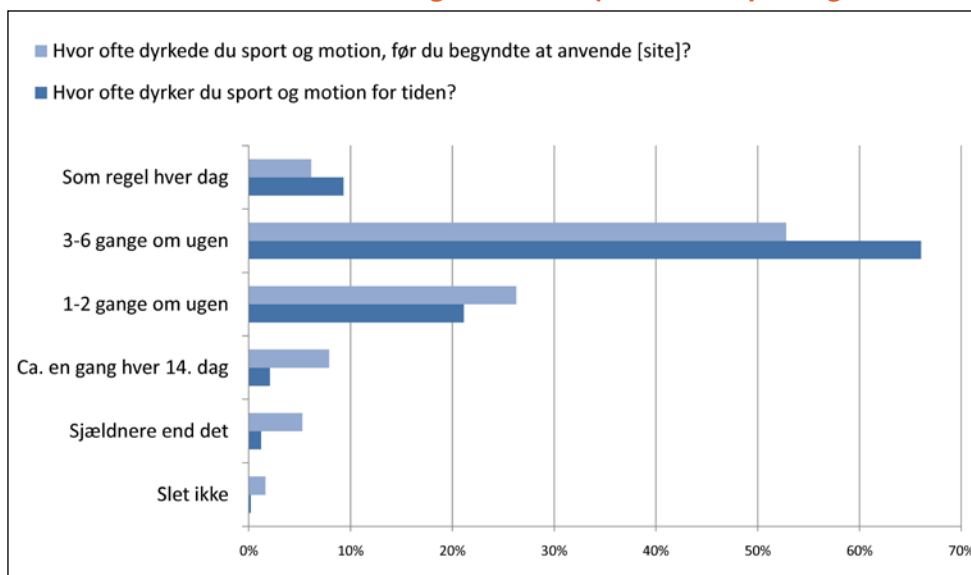
Frem mod OL i 2012 skal web-tv-kanalen On-Sport.dk producere indslag om idrætsudøvere, deres præstationer og andre interessante aspekter af deres respektive idrætsgrene.

Tv-kanalen, der gik i luften den 10. august, er ifølge beskrivelsen atleternes egen kanal. Her er fokus på talenterne og de bedste i de forskellige idrætsgrene. I form af historier, der indtil videre fokuserer på personer og deres træningsmiljø, er det muligt for seerne at komme tæt på personer bag idrætspræstationerne.

På åbningsdagen havde web-kanalen i alt 30 indslag fra idrætsgrene som badminton, bordtennis, sejlsport og svømning. Blandt de mere kendte sportsudøvere finder man bordtennisspilleren Michael Maze og svømmeren Lotte Friis.

"Sidste år vandt danske atleter over 110 medaljer ved EM og VM, men det er kun de færreste medaljetagere, der bliver profileret i medierne. Det har vi tænkt os at lave om på. On-Sport.dk skal være den platform, hvor sportsinteresserede danskere kan komme helt tæt på de mange medaljetagere og store internationale talenter, som er i den danske idrætsverden," siger Kasper Malling Nørtov, der er en af de to tilknyttede videojournalister, i en pressemeddelelse.

De virtuelle arenaer har fået brugerne til at dyrke mere sport og motion

Kilde: Brugerundersøgelse på virtuelle idrætsarenaer, Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut 2010.

at deltagerne i undersøgelsen (som selv har tilmeldt sig via nettet) potentielt set kan være de mest positive over for effekten af at bruge it-værktøjerne, og at de dermed har haft en forudindtaget positiv holdning, inden de udfyldte skemaet.

Det rykker dog ikke ved, at tendensen er så markant, at det næppe kan være udtryk for tilfældigheder.

Måling, forpligtelse og fællesskab

Motivation er et meget komplekst og vanskeligt begreb at måle, men med eksplorative, kvalitative analyser forud for konstruktionen af spørgeskemaet var der grundlag for at spørge mere detaljeret ind til de motiverende elementer.

Analyseartiklen 'Hvorfor skal idrætten forholde sig til internettet?' (se omtale i artiklen på side 4) af Rasmus Johnsen fra ACTIVE Institute berører bl.a. tendensen 'living by numbers'. Vi måler og registrerer mangt og meget, og vi bruger det aktivt på nettet og i hverdagen.

"En af forklaringerne på, at det virker, er det, man kalder Hawthorne-effekten eller observationseffekten: Folk motiveres til at yde mere, hvis de observeres og således også, når de observerer sig selv," skriver Rasmus Johnsen.

Brugerundersøgelsen bekræfter den tendens. To ud af tre brugere motiveres gennem måling og registrering af præstationer. Det er den mest markante motivationsfaktor for brugerne, men også analyser af præstationer, konkurrence med andre, forpligtelse over for sig selv og andre samt fællesskabet med andre brugere af sitet ser ud til at have en motiverende effekt (se figuren på næste side).

Motivation er et centralt element

Konkurrenceelementet, målingen af præstationer og det forpligtende fællesskab er centrale elementer i idrætten traditionelt set, så det er på sin vis ikke overraskende, at det også hitter på nettet. Det sker bare på en anden måde i internettets tidsalder.

En bruger skriver eksempelvis som svar på, hvorfor vedkommende oprettede sig som bruger:

"Er gadget freak, og det så ud som om, det kunne være det, der skulle til for at få mig i løbeskoene. Og det var det sgu :-)"

Faktisk nævner 60 respondenter i et åbent spørgsmål 'motivation til motion' som en del af årsagen til, at de oprettede sig som brugere, og over 100 nævner ligeledes motivation som en årsag til, at de stadig er brugere.

Et umodent medie

De specialiserede organisatoriske og sociale it-værktøjer til idrætten er et meget nyt fænomen. Alle de analyserede sites i projektet 'Idrættens virtuelle arenaer' er gået i luften inden for de seneste to år, og nye kommer stadig til.

Derfor kan Idans analyser af udviklingen også blot være en indledende øvelse i at forstå, hvad der sker og kommer til at ske med idrætten, når nettet spiller en central rolle. For udviklingen stopper helt sikkert ikke her.

At der er tale om et umodent medie illustreres i brugerundersøgelsens spørgsmål om, hvor lang tid brugerne har anvendt de forskellige sites. Mere end to tredjedele har været brugere i under et halvt år og kun 10 pct. i over et år.

fortsættes...

Golfteknologi bugner i Danmark

Flere og flere danske virksomheder udvikler avanceret teknologi til golfindustrien. En af de nyeste er SolarDrive, som eksporterer grøn teknologi til de grønne baner i hele verden.

Peter Randow er direktør i SolarDrive Distribution og partner i SolarDrive ApS, som begge har eksisteret siden 2007. Han er glad for, at Danmark er blevet en faktor inden for golfinnovation, selv om det måske ikke umiddelbart er så synligt for den almindelige dansker:

”Der sidder nogle små danske virksomheder, som faktisk går hen og bliver meget større, end vi danskere er klar over. Vi vil hellere have fokus på at få noget i gang i USA end i Sverige og Danmark. Fordi vi ikke har ressourcerne, er vi ikke selv så fokuserede på at få kommunikeret ud til den danske befolkning, hvor dygtige vi er.”

SolarDrive har indtil videre en kæmpe kunde i Hongkong med over 200 biler med solcelletag, en stor kunde i New York med 40 biler og ca. 50 mindre kunder, der typisk starter med fem biler. Det er dog ifølge Peter Randow blot begyndelsen, og virksomheden skal de næste år sælge mange flere solcelletag – bl.a. i kraft af en samarbejdsaftale med verdens største producent af golfbiler, Club Car.

Ny lavpriskæde går til angreb

Den 4. september slår et nyt fitnesskoncept til absolut lavpris, Fresh Fitness, dørene op til det første center på Nørrebro i København, og i oktober følger næste center på Amager. Fitnesskæden markedsfører sig som Danmarks billigste og tilbyder kunderne medlemskab for 99 kr. om måneden.

Intentionen i det nye lavpriskoncept er at skære ind til benet og fokusere på kernedydelsen, som er træning. Der er skåret ned på ting som børnepasning og wellness. Til gengæld er fokus ifølge kæden fortsat på at levere kvalitet i træningen for kunderne.

Ud over den almindelige konditions- og styrketræning kommer Fresh Fitness til at tilbyde videobaseret træning. Dertil kommer almindelig holdtræning med instruktører, hvor medlemmerne til gengæld må betale pr. hold, de deltager på.

Bag den nye centerkæde står den tidligere fitness dk-stifter Rasmus Ingerslev. Birgitte Nymann, som har stor erfaring inden for træning, har ansvaret for netop træningskvaliteten.

Fresh Fitness er et nordisk koncept, som til efteråret også åbner centre i Oslo. På sigt er det ambitionen, at kæden skal have centre med lavprisfitness rundt i de største danske byer.

Foto: Kasia

En lang række virtuelle arenaer med motion og idræt er dukket op inden for de sidste år. Flere kommer stadig til, og alt tyder på at udviklingen af internetbaserede idræts- og motionssites vil fortsætte.

Løb, cykling og vandreture

Undersøgelsen har en skævhed i, at markant flest brugere af Endomondo, der pr. august 2010 har 350.000 brugere på verdensplan, har svaret. 82 pct. af besvarelserne kommer fra brugere af Endomondo, og det påvirker naturligvis også resultaterne.

Den generelle tendens er sandsynligvis den samme fra arena til arena, men i mere specifikke spørgsmål er Endomondos overrepræsentation tydelig.

Det gælder eksempelvis, når deltagerne svarer på, hvilke idrætsgrene de bruger de virtuelle arenaer til. Endomondo er ikke mindst orienteret mod løbere, og hele 81 pct. bruger arenaerne til løb og jogging. Herefter følger 28 pct. med cykelsport, og

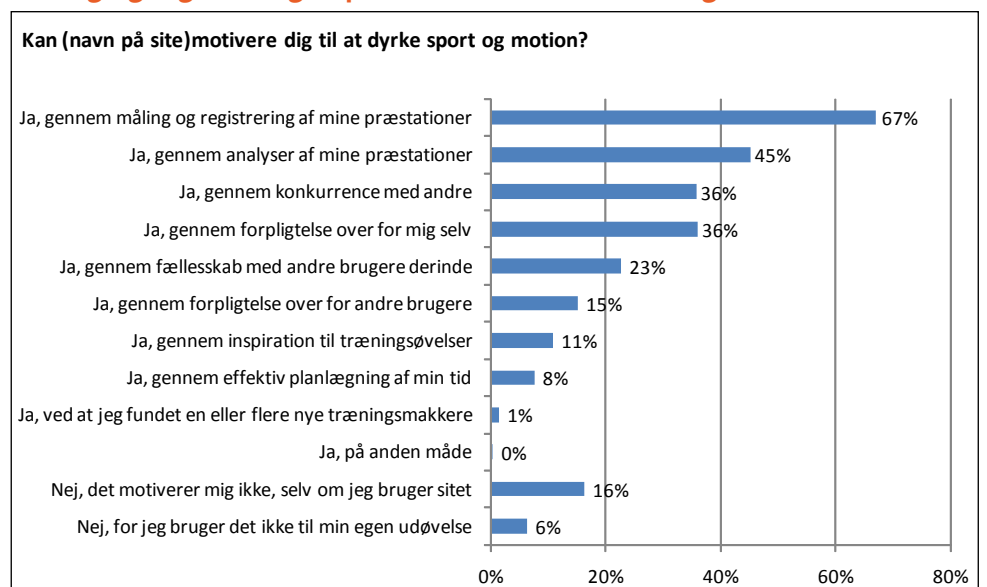
på en klar tredjeplads finder vi ret interessant vandreture med 13 pct. Tendensen er faktisk stort set den samme på Arena365, mens SportPeople især har fat i badmintonspillerne.

Vandrerne kan ses som endnu et tegn på, at arenaerne har potentiale til at aktivere tidligere meget lidt aktive – eksempelvis til at komme ud og gå lange ture.

Mere om virtuelle arenaer

Projektet 'Idrættens virtuelle arenaer' er støttet af Nordea-fonden og DGI/DDS. Læs mere på projektets særlige temaside på ldan.dk.

Måling og registrering af præstationer motiverer brugerne

Kilde: Brugerundersøgelse på virtuelle idrætsarenaer, Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut 2010.

Mere idræt styrker skolebørn

Større fokus på fysisk aktivitet har givet en bedre adfærd hos eleverne. Det viser midtvejsevalueringen af Svendborgprojektet, hvor syv skoler har sat ekstra idrættimer på skemaet for elever i 0.-6. klasse.

Det særlige fokus på idræt indgår i et stort forskningsprojekt, som skal kortlægge den sundhedsmæssige betydning af flere idrættimer på skoleskemaet.

Lærerne på skolerne har oplevet, at der på forskellige områder er sket fremskridt med den øgede opmærksomhed på idræt og bevægelse. Først og fremmest er børnene begyndt at røre sig mere, lige som mange af børnene oplever, at de er blevet bedre til idræt.

Men ud over de fysiske effekter er der fulgt en række andre fordele. Midtvejsevalueringen konkluderer, at eleverne har fået et større selvværd og 'udadreagerende' børn fungerer bedre, efter de har fået flere idrættimer. Samtidig oplever lærerne, at børnene er blevet mere rolige.

Ud over de seks idrættimer er bevægelse tænkt ind i andre fag og i frikvartererne, lige som rammer for bevægelse er højere prioriteret med gode legeredskaber og adgang til f.eks. en hal, hvor eleverne kan røre sig. Parallelt med aktivitet og bevægelse får eleverne også undervisning i sund kost og ernæring.

Om, de sundhedsmæssige fordele og effekter i forhold til børnene følger med, vil vise sig, når de endelige forskningsresultater ligger klar.

Stier på mode

Danskerens motionsdeltagelse foregår i høj grad under fri himmel. Mange kommuner og organisationer har på det seneste sat initiativer i gang for at skabe mere synlige og tilgængelige stier som rekreative tilbud og inspiration til motion og friluftsliv for de mange, der bruger naturen til aktivitet.

Senest har Friluftsrådet i partnerskab med Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Dansk Firmaidrætsforbund og Danmarks Idræts-Forbund med økonomisk støtte fra Nordea-fonden lanceret konceptet 'Kløverstier', hvor ambitionen er at skabe rekreative stier i 100 danske byer af forskellige sværhedsgrader på distancerne 2,5, 5, 7,5 og 10 km i landets kommuner.

Ruterne vil fra fælles udgangspunkter kæde eksisterende faciliteter, oplevelser, udfordringer, formidling og motionsmuligheder sammen på nye måder, for eksempel udendørs kunst, fugleliv, blomsterliv eller parkour. Der er udviklet et omfattende koncept for Kløverstierne, som lokalt skal etableres i samarbejde med foreninger og kommuner.

Foto: Bildsprache/Co.de

For de unge er brug af teknologi et grundvilkår, som den organiserede idræt må forholde sig til.

Idrætten bør udnytte internettet bedre

Idrættens verden bør i tidens ånd forholde sig til og udnytte internettets potentialer. Nettet har forandret sig, og inddragelse af brugerne og mange-til-mange-kommunikation rummer store muligheder.

Af Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut

Hvis it-udviklingen fortsætter som hidtil, kan man i 2045 for 5.000 kr. købe en computerchip med en beregningskapacitet, som er en milliard gange kraftigere end den menneskelige hjerne.

Udviklingen går ufatteligt stærkt, og Rasmus Johnsen, konsulent med fokus på it og sport hos ACTIVE Institute i Århus, kommer i den analytiske artikel 'Hvorfor skal idrætten forholde sig til internettet?' med en kraftig opfordring til idrætsverdenen om at følge engageret med tiden og udnytte de muligheder, som især internettet giver.

Overblik og perspektiver for idrætten

Artiklen er en del af Idans igangværende projekt 'Idrættens virtuelle arenaer'. Den skaber et overblik over 20 år med internettet fra opfindelsen af 'The World Wide Web' i 1990 over 'dot-com-boblens' kollaps i 2000 til de seneste 10 års udvikling af 'Web 2.0', hvor internettet i højere grad er blevet en dynamisk platform med involvering af brugere, der bidrager både på indholds- og udviklingssiden, og hvor internettet konstant forbedrer organisering og kategorisering af information. Vi kender tendensen fra tjenester som YouTube, Google og Facebook.

Parallelt med overblikket analyserer artiklen konsekvenserne af udviklingen og ikke mindst perspektiverne for idrættens verden.

"Hvorfor skal idrætten forholde sig til 'Web 2.0'?", spørger Rasmus Johnsen.

Der er ikke et entydigt svar, men hvis

ikke idrætten forholder sig til nutidens internet og eksempelvis kun benytter sig af (eksterne) 'gammeldags' medier, "reducerer man sig selv og sit budskab til en kommunikationsform, som kun gav mening dengang, da verden vitterlig så helt anderledes ud. Nye tider stiller krav til sportens rettighedshavere. En ny verden kræver ny ideer," konkluderer han i artiklen.

Sensorer og mobilen i kraftig udvikling

De seneste år er begrebet 'Web 2.0' blevet suppleret af det endnu stærkere 'Web Squared' (web opløftet i anden potens). Med 'Web Squared' rykker internettet og mennesket tættere på hinanden. Et eksempel er onlineregistrering af data som puls, distance og hastighed på løbeturen.

Sensorer sørger for, at vi i sidste ende kan analysere turen via nettet – på mobilen eller hjemme foran skærmen – og dele turen med andre. Vi kan også under

fortsættes...

Anbefaling fra analysen

Idrætten skal udnytte mange-til-mange-kommunikation på nettet.

"Hvem er i nærheden og har lyst til at spille fodbold?" giver mening i en verden, hvor vi hver især i stigende grad eksponerer position og 'status'. Hvad skal vi egentlig med faste træningstider – for slet ikke at tale om 'vores' forbund, klub, klubhus, baner osv.? Det er et levn fra en tid, hvor det at koordinere og vedligeholde kontakt var et problem. Det er det ikke længere.

Skandaleramte lege

Oktober måneds Commonwealth Games i den indiske hovedstad New Delhi skulle have trukket to millioner turister til landet, lært Indiens voksende middelklasse at dyrke idræt i fritiden og bekræftet landets udvikling som en voksende og moderne økonomi.

I stedet er legene få uger før åbningen den 3. oktober endt som symbol på landets ineffektive bureaukrati og enorme korruptionsproblemer. Næsten hver dag bringer indiske aviser som Times of India eller Hindustan Times afsløringer om byggeskandaler, korruption, returkommission og nepotisme.

I det oprindelige bud på legene fra 2003 angav den indiske olympiske komité en pris på knapt 2,4 mia. danske kr. for værtskabet. Regeringens seneste officielle estimat over omkostningerne fra marts måned lyder på over 12 mia. kr., mens en uafhængig revisionsrapport under ledelse af den tidligere chefdommer for landsretten i New Delhi, A. P. Shah, fra maj måned hævdede, at de samlede omkostninger var steget til 37 mia. kr.

Indiens premierminister Manmohan Singh har i slutspurten sat legene under administration. Under en tumultagtig debat i det indiske parlament den 9. august betegnede oppositionen legene som "plyndring af offentlige penge, mens minister for byplanlægning, S Jaipal Reddy, lovede, at alle involverede i korruption i forbindelse med legene "ville blive forfulgt til verdens ende, om det så var London eller Timbuktu."

På trods af de massive problemer i New Delhi sendte IOC-præsident Jacques Rogge i denne uge et optimistisk signal for legene:

"Jeg er optimistisk på trods af alt, der skrives om legene i pessimistiske medier. Legene vil vise Indiens kapacitet til at organisere et storslået arrangement," sagde Jacques Rogge.

Briterne skærer ned

Et rekordstort budgetunderskud i finanskrisens kølvand har fået den britiske regeringskoalition til at forberede voldsomme nedskæringer i den offentlige sektor, som vil ramme britisk idræt hårdt.

De kommende olympiske lege i 2012 vil indtil videre forskåne eliten i de fleste idrætsgrene fra drastiske nedskæringer, men bebudede budgetreduktioner på 25-40 pct. til oktober kommer til at ramme lokale idræts- og fritidstilbud hårdt.

Den nye regering har allerede nedlagt den tidligere regerings program for gratis adgang til svømmehaller for alle under 16 og over 60 år. Programmet indgik i bestræbelserne på at gøre en mio. flere briter fysisk aktive i perioden op til OL i London.

løbeturen spørge mobilen om vejen til en bestemt destination, fordi andre har lagt informationer ud på nettet. Det er kun de første spæde skridt mod en yderligere sammensmeltning mellem nettet, mobilen og mennesket.

For idrætten er mange menneskers lyst til at måle og registrere data via sensorer og internettet vigtig. Artiklen pointerer, at 'living by numbers' er kommet for at blive "og rummer et kæmpe potentiale for idrætten."

Netgenerationen skal ind i idrætten

Artiklen beskriver, hvordan internettet på mange måder rummer en generationskløft mellem de generationer, der træffer beslutningerne i den organiserede idræt, og unge, der er født i 1980'erne og 1990'erne og kan betegnes som 'The Net Generation'.

on'. De er vokset op med nettet og er i høj grad påvirket af det i deres verdenssyn. Innovation og lynhurtig teknologi er ganske enkelt grundvilkår i deres liv.

De unges naturlige forhold til og omfangsrige brug af teknologi påvirker deres måde at være sammen på, og det kan være meget vanskeligt at sætte sig ind i for folk, der har passeret de 30. Derfor skal The Net Generation ifølge artiklen "ind i idrætten og placeres de steder, hvor der tages beslutninger, og det kan kun gå for langsomt. Gider de ikke, kan det være, fordi man er for kedelig, bureaukratisk eller endnu værre i færd med at fjerne sig fra virkeligheden – deres virkelighed, fremtiden."

Læs hele Rasmus Johnsens artikel med mange uddybende oplysninger på Idan.dk.

Fortsat boom i motionsportaler

Projektstatus: Nye, ambitiøse websites illustrerer aktualiteten i kampen om motionisterne på nettet. Idan gør status over projektet 'Idrættens virtuelle arenaer'.

Af Martin Hedal, Idrættens Analyseinstitut

Idans projekt 'Idrættens virtuelle arenaer' har kørt et halvt år, og alene på det halve år har to store og ambitiøse projekter meldt sig i kampen om de motionister, der bruger internettets idrætsspecifikke værktøjer. Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger og Nykredit lancerer til efteråret et virtuelt mødested for udøvere af løb, cykling, svømning og kajakroning, mens Berlingske Media allerede er i luften med sit motionsløbesite Løbnu.dk.

Andre internetinitiativer på idrætsområdet har også set dagens lys i 2010, og flere vil med al sandsynlighed komme til i sidste halvdel af året. 'Idrættens virtuelle arenaer' er med en fleksibel struktur gearret til de løbende forandringer, og formidlingen sker da også løbende og dermed så aktuelt som muligt via en særlig temaside på Idan.dk.

Læs mere på projektets temaside

Organisering og socialisering via nettet er for nogle en indgroet del af idrætslivet. I en kvantitativ analyse af Facebook kunne Idan eksempelvis tælle over 100.000 danske brugere engageret i breddeidrætsfællesskaber via verdens største sociale medie.

Facebook-analysen kan læses sammen med en karakteristisk af 'Idrættens virtuelle arenaer' og analyseartiklen 'Hvorfor skal idrætten forholde sig til internettet?' på te-

masiden, som også rummer idrætsrelaterede nyheder om medier og teknologi, portrætter af de virtuelle arenaer, deres egne beskrivelser af sig selv m.m.

Projektet indeholder en række kvalitative og kvantitative undersøgelser som grundlag for den løbende formidling på temasiden og en større udgivelse mod slutningen af året.

Besøg temasiden for 'Idrættens virtuelle arenaer' på Idan.dk.

Mange aktører på nettet kæmper om udøvere af sport og motion (udpluk):

- Arena365.com
- Sportzlife.com
- Endomondo.com
- SportPeople.com
- Wexer.com
- Seek4fitness.com
- Trainingpartner.dk
- Holdsport.dk
- Conventus.dk
- Klubmodul.dk
- [DGI/Nykredit-site til efteråret](http://DGI/Nykredit-site-til-efteraret)
- Løbnu.dk
- Iform.dk
- Dourun.dk
- Motion-Online.dk
- Dinform.dk
- [Facebook og et væld af internationale sites](http://Facebook-og-et-væld-af-internationale-sites)

Senioranalytiker Rasmus K. Storm fra Idrættens Analyseinstitut gennemgår her en række udvalgte danske håndboldklubbers senest tilgængelige regnskaber.

Fynsk nedtur

Som en af dette års vel nok største overraskelser i håndboldverdenen er den tidligere så sportsligt og økonomisk stabile klub, GOG Svendborg TGI, fjernet fra det danske klublialandkort.

Klubben oplevede en væsentlig nedgang i indtægterne fra 29,7 mio. kroner i 2007/2008 til 23,3 mio. kroner i denne årsregnskabsperiode, og det kombineret med en forøgelse af udgifterne til lønninger trak klubben ud over afgrunden. Underskuddet endte på 6,7 mio. kr. efter skat, og den efterfølgende redningsplan mislykkedes. Et stykke dansk håndboldkultur må begynde forfra.

Jyske problemer

En anden af dansk håndbold absolutte magtpoler, KIF Kolding, er i alvorlige økonomiske problemer. Revisionen tog i årsrapporten forbehold for klubbens finansielle og likviditetsmæssige situation. Det er ifølge revisionen afgørende, at klubben får adgang til øget kredit, hvis den skal opfylde såvel sine kort- som langsigtede forpligtigelser.

De økonomiske problemer er opstået som følge af en række sponserers frafald. Siden sidste år er omsætningen faldet med omkring 3,5 mio. kr. Samtidig er udgifterne steget betragteligt. Underskud på sideforretningen KIF Wellness virker også ind, men derudover synes investeringer i forbedrede sponsorfaciliteter, såsom skyboxes, at belaste klubben.

Champions League-mestrene i Viborg er ifølge ledelsesberetningen også ramt af betydelig sponsortilbagegang pga. finanskrisen. I forhold til det forventede mangler hele fem mio. kr. alene på den konto. Endvidere blev klubben ikke eksponeret på tv i samme udstrækning som forventet, lige som omkostningssiden var højere end budgetteret. Dette har blandt andet resulteret i nedlukning af aktiviteter, der ikke handler om håndbold i dele af koncernen.

Underskuddet for koncernen endte på i alt 8,5 mio. kr. efter skat. Ret usædvanligt for Viborg HK, der siden 2001 kun har leveret to årsregnskaber med røde tal: Ét i 2008 og altså igen et i 2009. Som følge af en stor aktieudvidelse sidste år er Viborg HK dog stadig en velpolstret virksomhed.

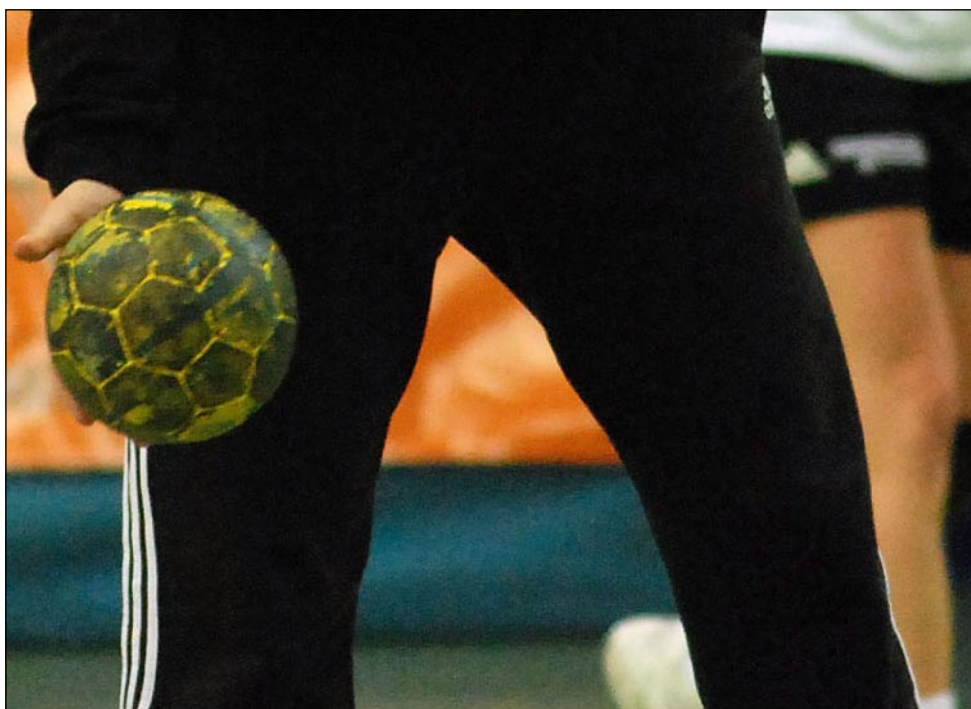

Foto: Photofigital

Håndboldklubber som FCK, AaB, Århus GF og FCM har med fodboldhold i ryggen været villige til at investere stort i spillere. Investeringerne har bl.a. presset lønniveauet op i dansk håndbold.

Dansk håndboldøkonomi slået hjem af fodbolden

De danske håndboldligaklubber er ude i den absolut værste krise til dato. Meget tyder på, at fodboldklubbernes indtøgt i dansk håndbold var med til at trække klubberne længere ned i hængedyndet.

Af Rasmus K. Storm, Idrættens Analyseinstitut

Dansk håndbold har mistet sin finansielle uskyld. Der er ikke meget at glæde sig over i ligaklubbernes regnskaber, og forude venter et stort oprydningsarbejde, der passende kan lade sig inspirere af regeringens 'genopretningsplan'. Kun meget få danske ligaklubber kommer fornuftigt gennem finanskrisen.

Problemerne viser sig blandt andet ved, at det gennemsnitlige underskud i de danske klubber er steget fra 1,9 mio. kr. i 2008 til 2,7 mio. kr. i 2009, hvilket fremgår af figuren på næste side.

Omsætningen i klubberne er ligeledes stagneret efter en årrække med ubrudt vækst.

Manglende økonomisk tilpasning

I særdeleshed er det bemærkelsesværdigt, at klubberne på trods af det historisk høje gennemsnitlige underskud i sæsonen

2007/2008 ikke formåede at tilpasse omkostningerne. Tværtimod øgede nogle af klubberne deres udgifter betydeligt i en situation, hvor finanskrisen trak bunden ud af sponsormarkedet, og hvor sidste års økonomiske problemer burde have fået klubberne til at træde på bremsen.

Kombinationen af stigende udgifter og faldende indtægter har fået alvorlige konsekvenser for klubberne. Det mest iøjnefaldende eksempel er selvsagt GOG Svendborg TGI – en af de største institutioner i dansk håndboldkultur – der nu er fjernet fra klublialandkortet efter et økonomisk katastrofeår.

Hos andre af landets store og traditionsrige klubber skranter økonomien også med alvorlige problemer til følge. Det gælder bl.a. klubber som KIF Kolding og Viborg HK, hvor sidstnævnte gennem årene oftest har leveret regnskaber uden røde tal på bundlinjen. I det hele taget

fortsættes...

Hunulvene piber

FCM Håndbold kom ud af sit første regnskabsår med et underskud på 5,7 mio. kr. efter skat. Kapitalen indskudt ved selskabets stiftelse er spist op og må derfor genetableres af FCM Holding, der også står bag fodboldholdet.

Forventningerne fra overtagelsen af håndboldlicensen fra Ikast Bording Elitehåndbold er således ikke indfriet. Til gengæld står det uden for enhver tvivl, at uden FCM's engagement i håndbold var det tidligere flagskib gået til bunds. Ikast Bording Elitehåndbold, der nu har taget navneforandring til HIO Property Investment, kommer ud med et tocifret millionunderskud og er under afvikling.

Derudover er der underskud hos blandt andre HF Mors, Randers HK, Team Nordsjælland, Århus GF, SK Århus, Ajax København og FHK Elite. Et nærmere nedslag i Ajax, Fredericia, Århus GF (nu Århus Håndbold) og SK Århus' regnskaber viser, at disse klubbers samlede gæld overstiger værdien af deres aktiver.

Pletvise overskud

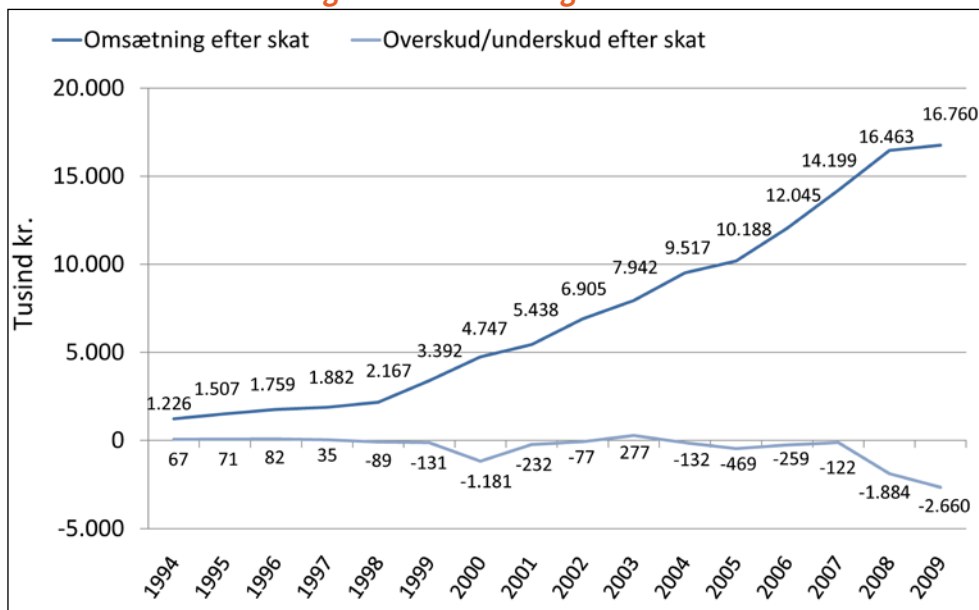
Blandt de mere positive begivenheder i håndboldøkonomien kan Team Tvis Holstebro notere fornuftige økonomiske takter samt den sportsligt mest succesrige sæson i 2008/2009 med såvel pokalguld som DM-bronze. Klubben kom ud med et overskud, og omsætningen steg ligeledes en smule, godt 500.000 kr. til 15,8 mio. kr.

Også Bjerringbro-Silkeborg har trods finanskrisen oplevet en pæn omsætningsfremgang. Omsætningen steg fra 20,3 mio. kr. sidste år til 23,6 mio. kr. i år. Det er kombineret med et overskud på 22.000 kr. Egenkapitalen er på godt 2 mio. kr., men uden sidste års tilførsel af ansvarlig lånekapital ville klubben ikke leve op til Dansk Håndbold Forbunds licenskrav.

Klubben peger da også selv på, at der skal tilføres yderligere kapital, hvis klubben skal fastholde det aktuelle niveau og have mulighed for at forlænge kontrakter eller ansætte nye spillere. Siden aflæggelsen af årsregnskabet, har klubben forstærket sig, hvilket tyder på, at nye økonomiske tilførsler er realiseret.

Skjern har ligeledes øget sine indtægter på trods af finanskrisen. Omsætningsmæssigt er der sket en stigning fra godt 15 mio. kr. til næsten 18 mio. kr. Overskuddet efter skat lyder på 77.000 kr. Skjern må betegnes som dansk håndboldøkonomis duks. Generelt har klubben præsteret stigende omsætning år efter år, lige som kapitalgrundlaget løbende er forbedret. Skjern har, som en af de få undtagelser der bekræfter reglen, styr på sine økonomiske forhold.

Underskuddet i dansk ligahåndbold er steget markant i 2009

Kilde: Ligaklubbernes årsregnskaber i perioden.

tegner der sig et billede af dansk håndbold i problemer.

Størstedelen af de danske klubber kæmper med underskud. Der er kun nogle få lyspunkter i et billede præget af røde tal. I det midt- og vestjyske har de tre klubber Team Tvis Holstebro, Bjerringbro-Silkeborg og Skjern Håndbold formået at øge omsætningen, lige som de kommer ud med overskud.

Hvad gik galt?

Men hvorfor gik det galt? Der er flere forklaringer, men det synes oplagt at antage, at fodboldklubbernes indtægter i dansk håndbold har haft en ganske klar indvirkning på de økonomiske forhold forstået på den måde, at fodboldklubberne har været med til at forstærke tendensen til overinvesteringer i håndboldøkonomien.

Alle fodboldligaklubber med tilhørende håndboldhold har sponsoreret deres håndboldsatsninger med penge hentet fra andre dele af koncernen. Det er sket i FCM, AaB, Parken og Århus Elite, der alle har haft betydelige tab på håndboldaktiviteterne pga. investeringer i store og kvalitativt stærke spillertrupper.

Fodboldklubbernes investeringsvillighed har presset de traditionelle håndboldklubber til at følge efter, hvilket har skabt en stor efterspørgsel på spillere med lønpres til følge. GOG's konkurs kan ses på den baggrund, hvor finanskrisen kun gjorde ondt værre. De mandlige udfordrere fra FCK og AaB har rykket afgørende ved klubber som GOG og KIF Koldings tidligere sportslige dominans. Bjerringbro-Silkeborgs voldsomme oprustning skal

dog også med i betragtning, men her har forretningsgrundlaget tilsyneladende været større.

Fremtiden

Dette bringer os til spørgsmålet om fremtiden. Der er behov for at styrke balancen i dansk håndbold. Først og fremmest skal klubberne i større udstrækning sætte tæring efter næring. Dansk Håndbold Forbund og Divisionsforeningen bør overveje sanktioner over for de klubber, der vedblive er i økonomisk uføre.

Da formanden for Danmarks Idræts-Forbund, Niels Nygaard, holdt sin tale ved organisationens årsmøde i maj, sendte han eksplicit en hilsen til de danske eliteklubber og bad dem tage bedre bestik af situationen. Det er lige præcis, hvad de skal. Allerede næste år skal der strammes op, medmindre håndbolden skal være vidne til flere klubkonkurer.

Fakta om regnskaberne

Det har ikke været muligt at tilvejebringe alle håndboldklubbernes årsregnskaber. Derfor dækker gennemsnitstal for 2009 kun lidt over 80 pct. af det totale antal klubber med enten et dame- eller herrehold i håndboldligaerne.

Desuden opgør enkelte klubber ikke omsætningstal, men kun bruttofortjeneste. Derfor er det gennemsnitlige omsætningstal en smule højere end afbilledet i grafen øverst på siden.

Finanskrisen har ramt dansk fodbold

Efter en periode med stabilt overskud og ro på den økonomiske bagsmæk har finanskrisen nu også ramt de danske Superligaklubber.

Af Rasmus K. Storm, Idrættens Analyseinstitut

11 ud af 12 klubber i den danske Superliga har følt finanskrisen hårdt på bundlinjen. Faktisk er klubbernes samlede resultat historisk dårligt, og selvom en stor del af det samlede underskud skyldes Parken Sport & Entertainments underskud på 240 mio. kr., så kæmper også mange af de øvrige ligaklubber med betydelige underskud.

Nedturen fremgår af nedenstående figur, der viser udviklingen målt på omsætning og resultat efter skat i perioden 1993-2009.

De danske fodboldklubber oplevede en positiv tendens i perioden 2001-2008, hvad angår omsætning og resultat. Men klubbernes samlede resultat i 2009 viser en brat nedtur fra +64 mio. kr. i 2008 til -432 mio. kr. i 2009 samt en stagnerende omsætning fra 2,93 mia. kr. til 2,96 mia. kr. i 2009 efter mange sæsoners ubrudt vækst. Udviklingen dækker over mindre omsætningsmæssige fremgange i enkelte klubber, men også eksempler med markant tilbagegang i blandt andre AaB.

Nordjyske hovedbrud

I Aalborg har hovedpinen for alvor meldt sig. Her er et katastroferegnskab blevet

præsenteret, der kommer ved underskud på flere sideaktiviteter som ejendomme og sportsforretninger, men også de sportslige aktiviteter bidrager til de røde tal.

I alt ender underskuddet på 91 mio. kr. efter skat. Ud af en samlet omsætning på 136 mio. kr. er det et meget dårligt resultat og driftsmæssigt værre end Parkens, hvor der på trods af et stort underskud fortsat er en høj omsætning.

Den nordjyske sportskoncern er gået i gang med en række tilpasninger, lige som der er planlagt en aktieudvidelse. Desuden vil koncernen koncentrere sig om færre kerneområder. Omsætningsmæssigt bød året på et fald fra 252 mio. kr. til 136 mio. kr. i sæsonen siden sidste sæson, hvor AaB deltog i Champions League.

Nedtur i Århus

Et andet stort underskud leverer Århus Elite, der begrundet de røde tal med investeringer i sportslig succes! Men også finanskrisen, herunder svigtende sponsorindtægter samt tab, nævnes i årsrapporten.

I løbet af regnskabsåret er der sket en kapitaludvidelse på 10,8 mio. kr. I foregående regnskabsperiode blev der tilført

fortsættes...

Århusiansk idræt kortlagt

Idan har i foråret gennemført en kortlægning af idræt og motion i Århus Kommune som led i kommunens forberedelser til at ansøge om værtskabet for Europæisk Kulturhovedstad 2017.

Rapporten 'Idræt og motion. Hvor er Århus?' analyserer af idrætsmønstrene i Århus, og de vigtigste aktører og kommer med konkrete anbefalinger til de styrkepositioner, som Århus Kommune kan arbejde videre med i en langsigtet strategi for 2017.

Rapporten indgår i en større serie af kulturelle kortlægninger, som nu kommer i spil i en visionsfase, hvor byen skal vælge de konkrete satsningsområder for kulturbyprojektet. Visionsfasen indledes ved et seminar 'Rethink the future' i Musikhuset Aarhus den 23. august med over 350 tilmeldte. I løbet af efteråret følger yderligere 14 tematiske visionsseminarer. På seminaret den 23. august offentliggør Idan hovedtrækkene i kortlægningen af idræt og motion i Århus Kommune.

Læs mere på www.aarhus2017.dk

Inspirationskatalog på vej

Idan skal i efteråret på vegne af Kulturministeriet udarbejde et inspirationskatalog om idræt og motion til børn og unge. Inspirationskataloget i elektronisk form skal indeholde gode eksempler på, hvordan børn og unge kan dyrke idræt og motion 7 timer om ugen og indeholde eksempler fra børn og unges hverdag i institutioner, skoler og fritidsliv.

For at udvælge de mest veldokumenterede og effektfulde eksempler har Idan indgået et samarbejde om løsning af opgaven med Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet og University College Syd/Det nationale Videncenter KOSMOS.

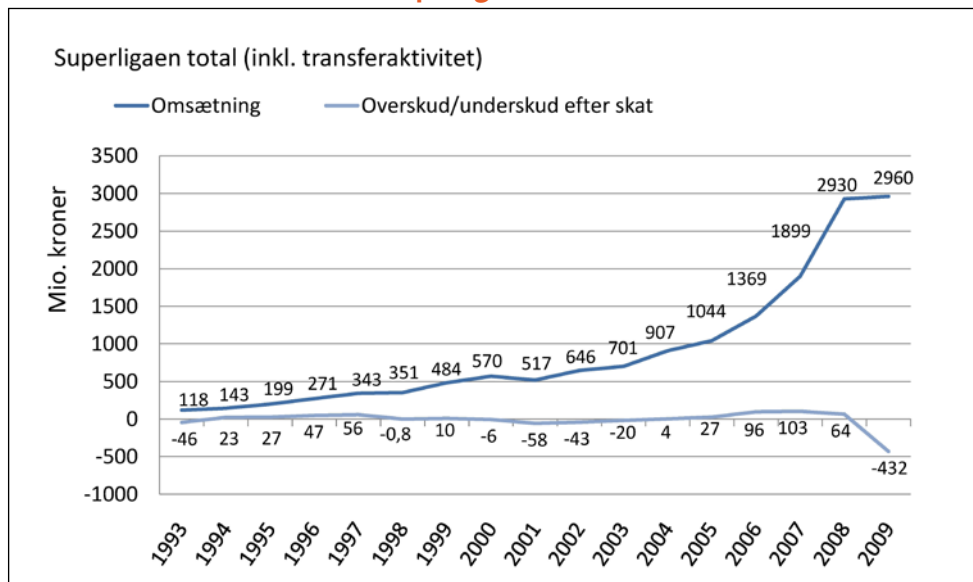
Spillermigration og talentudvikling

Gennem et komparativt studie af kvindehåndbold i Danmark og Norge undersøger rapporten, om de seneste års svingende landsholdsresultater hænger sammen med, at antallet af udlændinge i den danske liga inden for de seneste 10 år er steget markant.

Rikke Lambertz-Nilssen Hjort, Sine Agergaard og Lars Tore Ronglan, Institut for Idræt, Københavns Universitet, 2010.

Download eller find links til rapporter i vidensbanken på Idan.dk.

Krisen har ramt den danske Superliga med underskud i 2009

Kilde: Ligaklubbernes årsregnskaber i perioden.

>> KALENDEREN

Spilleindustrien kommer

19.-20. oktober 2010: For andet år i træk bliver Bella Center i København centrum for en af Europas største messer og udstillinger for den internationale spilleindustri i dagene 19.-21. oktober.

Ca. 1500 ledere fra spilleselskaber og leverandører samt 75 udstillere ventes at deltage i den årlige iGaming Congress and Expo. Toplederne fra de fleste af verdens store spilleselskaber deltager i konferencen. På konferencen drøfter den internationale spillebranche de nyeste teknologiske trends, produktudvikling og den juridiske udvikling på de internationale spillemarkeder.

Blandt talerne er Danske Spils direktør, H. C. Madsen, der skal tale om virksomhedens strategi fra næste år, når det danske spillemarked delvist liberaliseres.

Læs mere på www.eigexpo.dk

Breddeidræt og sundhed i praksis

20.-24. oktober 2010: Den danskbaserede internationale breddeidrætsorganisation, ISCA, har offentliggjort hovedtemaerne for årets Move2010-konference i Frankfurt a.M. Konferencen samler i dagene den 20.-24. oktober en lang række idrætsledere og politikere fra hele verden til debat om partnerskaber om sundhed mellem breddeidrætten og forskellige sundhedsaktører.

Konferencen har fire hovedtemaer: Markedsføring af breddeidræt, erfaringer med strategiske partnerskaber mellem breddeidræt og sundhedsaktører, netværksdannelse mellem aktive og sunde byer samt kvalitetssikring af sundhedsrelaterede programmer i breddeidrætten.

Læs mere om konferencen på www.move2010.info

Idrætscamp om bevægelse

14. september 2010: Lokale- og Anlægsfonden har sammen med Firmaidrætten, DIF og DGI inviteret 48 udvalgte personer fra idrætsverdenen, erhvervslivet og forskningen til en såkaldt Idrætscamp den 14. september i idræts- og kulturhuset Nordkraft i Aalborg for at finde frem til nye koncepter for faciliteter og projekter, der kan fremme idræt og bevægelse. Ideen med det tværfaglige laboratorium er at levere svar på nogle af de muligheder og udfordringer på facilitets- og bevægelsesområdet, som blev rejst af Kulturministeriets Breddeidrætsudvalg.

Læs mere om 'Idrætscamp 2010 - Bevægelse i fremtiden' på www.loa-fonden.dk

godt 45 mio. kr. via en stor aktieudvidelse og en kapitalforhøjelse. I indeværende regnskabsperiode har klubben belånt fremtidige tilgodehavender fra salg af tv-rettigeheder pga. likviditetsproblemer.

Århus Elites økonomi er med andre ord spændt hårdt for, og med dette in mente er det selvsagt alvorligt, at 'De hvide' fra Fredensvang rykkede ned efter en række dårlige forårsresultater oven på en succesfuld turneringsstart. Århus Elite har forsøgt at rette op på økonomien ved et brandsalg af tabsgivende sideaktiviteter i foråret, men skal økonomien på plads, er det essentielt, at AGF finder tilbage til Superligaen.

Kaos i hovedstaden

FCK er selvsagt også en af de største opmærksomhedstagerne. Efter mange år med ubrudt sportslig og økonomisk succes er dansk fodbolds magtbastion nummer ét truet af brat økonomisk nedtur.

Kun en aktieudvidelse på 500 mio. kr. – tegnet af tre hovedaktionærer og den primære bankforbindelse – samt generel fokusering på færre sideaktiviteter, en længerevarende aftale med kreditgiver og udskiftninger på centrale poster i bestyrelsen har foreløbig reddet dansk fodbolds flagskib fra skibbrud. Men klubben er fortsat kriseramet og plaget af intern uro, og gældsfløden truer med at klappe.

På successiden kan Parken notere et dansk mesterskab samt en pokaltitel på fodbolden og topplaceringer på håndboldsiden med DM-sølv til herrerne og DM-bronze til damerne i sæsonen 2008/2009 – håndbold lukkes dog ned nu. Koncernen øgede sin omsætning, men endte alligevel på et minus på 239 mio. kr. efter skat, som primært er på ikke-sportslige aktiviteter.

Det er det dårligste resultat siden 1995, hvor klubben kom ud med et mindre underskud på knap to mio. kr.

Falske forventninger på Fyn

Mere overraskende end nedturen i Århus, Aalborg og København var det, at koncernen bag OB, Odense Sport & Event A/S, på trods af tidlige udmeldinger om et positivt resultat, endte med underskud – dog i den mere moderate afdeling. I alt 10,6 mio. kr. i minus efter skat blev det til på basis af en omsætning på 240 mio. kr.

Underskuddet begrundes i årsberetningen med, at koncernen blandt andet prioriterede sportslige resultater, hvorfor potentielle transferindtægter ikke blev realiseret.

Koncernens egenkapital ser fornuftig ud, hvilket gør det muligt at priori-

tere sportslige mål i en periode. Målt på omsætning er Odense Sport og Event A/S placeret som nummer tre i ligaen.

Forårsforfølelser i Randers

Randers, der længe lå til nedrykning, rejste sig mod alle odds som forårets mestre i Superligaen. Det må have givet optimisme i det østjyske, og man kan håbe optimismen vil smitte af på økonomien, da klubben kom ud med et – ganske vist mindre – underskud på 3,4 mio. kr.

På trods af det historisk bedste sportslige resultat med en femteplads i Superligaen i 2008/2009 har klubben ifølge ledelsesberetningen vanskeligheder ved at fastholde samme indtægtsniveau som tidligere. Omsætningen er således faldet fra 62 mio. kr. sidste år til 55,6 mio. kr. i år. Egenkapitalgrundlaget ser dog stadig fornuftigt ud, og med en ny sæson i Superligaen kan omsætningen måske øges i løbet af 2010.

Vejle i dyb krise

En markant omsætningsmæssig vækst er påkrævet hos sidste års nedrykkere fra Vejle Boldklub, hvor den sportslige nedtur følges af en tilsvarende brat økonomisk nedtur. På baggrund af en omsætning på blot 38 mio. kr. realiserede klubben et underskud på 23 mio. kr. efter skat. I årsberetningen forklarer klubledelsen nedturen med finanskrisen, herunder tab på debitorer. Dog har indgåede kontrakter med spillere også haft en negativ indflydelse på muligheder for at tilpasse omkostningsniveauet hurtigt.

Derudover finder vi underskud hos FC Midtjylland (-7 mio. kr.), FCN (-3,9 mio. kr.), Esbjerg (-9,4 mio. kr.), AC Horsens (-3,5 mio. kr.) og SønderjyskE (-4,8 mio. kr.).

Tilpasningstendenser

Alt i alt har den økonomiske krise betydet, at fodboldklubberne under ét er begyndt en tilpasning til de nye økonomiske tider. Tendensen til at udvide med andre sideaktiviteter er stoppet, samtidig med at flere klubber slanker sig for at imødegå de økonomiske vanskeligheder, som især finanskrisen har bragt med sig.

Om denne tendens til indskrænkning vil fortsætte er imidlertid ikke sikkert. Det er meget tænkeligt, at de økonomiske problemer vil blive glemt i takt med, at samfundsøkonomien igen kommer op i gear.

Spørgsmålet er, om klubberne vil gå til fremtidige investeringer med større forsigtighed end tidligere. Den aktuelle krise burde have sat en skræk i livet på klubberne.

Nordisk topmøde

24.-26. november 2010: Tilmeldingen til Nordens største idrætskonference og messe for idræts- og badefaciliteter i Göteborg den 24.-26. november er fortsat åben.

Idan har indgået aftale med arrangørerne fra Svenska Mässan om at levere en del af programindholdet, der får særligt fokus på aktuelle idrætspolitiske udfordringer i de nordiske lande. De danske oplægsholdere tæller blandt andre DGI-formand Søren Møller, professor Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet, direktør Jakob Sander fra Vejen Idrætscenter og udviklingschef Per Schulze fra Lokale- og Anlægsfonden.

Programmet er lagt, så der bliver rig mulighed for at netværke med idrætsledere, kommunale fritidsfolk, idrætsforskere og andre fagfolk de nordiske lande. Sideløbende med konferencen kan man besøge den gigantiske messe for sport, fritid og badefaciliteter i bygningen.

Læs mere om program og tilmelding på hjemmesiden www.idabad.se

Foto: Stig Nygaard

Danske fodboldklubbers forretningsstrategier

Nyt forskningsprojekt på Syddansk Universitet kortlægger Superliga-klubbernes strategier.

Af Lars Bo Hansen, Syddansk Universitet

De danske fodboldklubber har stået over for såvel store strategiske udfordringer som store muligheder, siden Superligaens nuværende struktur blev indført i 1995. Samme år faldt Bosman-dommen, som revolutionerede spillermarkedet. Senere fulgte stadigt større tv- og sponsoraftaler, som bragte store summer og (overdreven?) optimisme ind i branchen, inden finanskrisen ændrede de finansielle spilleregler fundamentalt.

Klubberne reagerede forskelligt på disse udfordringer og muligheder – bl.a. med overbygninger, børsnoter og satsninger inden for andre sportsgrene og mere eller mindre relaterede brancher. Siden er tendensen gået den modsatte vej. Nu lyder parolen på frasal og fokus på kerneforretningen fodbold.

Strategierne skal undersøges

Disse strategiske beslutninger fører til en række spørgsmål: Er der mønstre i klubbernes strategiske valg? Kan nogle strategier siges at være bedre og mere succesfulde – og hvorfor? Opstår strategierne proaktivt indefra i klubberne eller reaktivt som følge af ydre påvirkninger? Og hvem har egentlig indflydelse på klubbernes strategiske valg og magten til at træffe beslutningerne?

Disse og andre relaterede spørgsmål søger et nyt forskningsprojekt på Syddansk Universitet svarene på. Konklusionerne indgår i en ph.d.-afhandling med arbejdstitlen 'Emerging strategies in Danish football', som forventes færdig i 2012.

Forskningsprojektet opdeles i tre faser:

- I fase 1 kortlægges alle Superligaklubbernes forretningsstrategier i perioden 1995-2010 i overordnede termer, og eventuelle mønstre identificeres.

- I fase 2 udvælges et antal repræsentative klubber til komparative casestudier, hvor hver klubs strategiske adfærd analyseres i dybden.
- I fase 3 sammenholdes de fundne empiriske data med eksisterende viden fra strategi- og ledelseslitteraturen. Om muligt udledes en eller flere mulige generelle forretningsstrategier for danske fodboldklubber med tilhørende kritiske succesfaktorer.

Teoretisk trækker projektet på en række teorier, men hovedfokus er på det såkaldte 'ressource-baserede syn på strategi' (RBV). Her anses konkurrencefordele for at opstå via organisationens kontrol over unikke, heterogene ressourcer (her spillere), som konkurrenterne ikke har adgang til.

En vigtig pointe i RBV er imidlertid, at konkurrencefordele på produktet, her bedre fodboldhold, ikke nødvendigvis fører til større profit på bundlinjen, fordi der ofte må betales en højere pris på spillermarkedet for adgang til de bedre ressourcer. Dette er konsistent med fodboldbranchen og er en af flere grunde til at resultater på banen ikke overføres direkte til bundlinjen.

Forskningsprojektet er det andet store ph.d.-projekt, der beskæftiger sig med dansk professionel fodbold. Lars Bo Hansen samarbejder bl.a. med senioranalytiker og ph.d.-stipendiat Rasmus K. Storm fra Idan, der p.t. arbejder med ph.d.-projektet 'Kommercielle sportsklubber – følelser eller forretning?'

Yderligere oplysninger om projekterne kan fås hos ph.d.-stipendiat Lars Bo Hansen, Syddansk Universitet, larsh@sdu.dk, samt hos Rasmus K. Storm, Idan.

BØGER

Tidens krav er sportens krav

En hal at spille bold i, en sal til gymnastik og græsbaner til fodbold. Kommunerne stiller langt de fleste idrætsanlæg til rådighed for de mange, som ønsker at røre sig, og generelt er idræt i dag anset som en integreret del af velfærdssamfundet.

Sådan har det ikke altid været. Johnny Wøllekær retter i bogen 'Tidens krav er sportens krav' blikket mod tiden mellem 1900 og 1950, hvor der rundt i de danske kommuners byråd foregik store diskussioner om, hvorvidt idræt var et offentligt anliggende eller ej.

Diskussionerne ledte til, at de største danske byer fra 1920'erne begyndte at sætte gang i byggerierne af idrætsfaciliteter. Bogen tager afsæt i diskussionerne og udviklingen i perioden i de tre byer Odense, Århus og Aalborg.

Med bogen forsøger Johnny Wøllekær at fokusere på de lokale aspekter af udviklingen i dansk idræt ved at tage afsæt i det kommunale frem for det statslige.

Ditte Toft

Tidens krav er sportens krav – studier i kommunal idrætspolitik 1900-1950

Johnny Wøllekær

Byhistorisk Udvalg

196 sider

Pris: 148 kr.

Jeg har brug for et break!

Center for Ungdomsstudier og Religionspædagogik (cur.nu) på Frederiksberg har en glimrende evne til at afrapportere forskning i børn og unges livsvilkår på en direkte og kontant facon.

I debatten om frafald fra idrætten kan idrættens ledere og trænere hente god inspiration i bogen 'Jeg har brug for et break!', hvor forskerne Kirsten Grube og Søren Østergaard afrapporterer deres forskning i sammenhængen mellem gymnasie- og fritidsliv.

Forfatterne hævder, at fleksible og selvorganiserede idrættstilbud ikke altid er løsningen for de travle gymnasieelever. De har snarere brug for et 'ritualiseret mentalt frirum' fra en hverdag, hvor gymnasielivet rent mentalt fylder det hele, og hvor der sker store opbrud i forholdet til forældre, venner, lektiekraft, erhvervsarbejde osv.

Den primære idrætsgren er for mange et fristed, der ikke er til forhandling i en tidspresset hverdag. Måske nedprioriterer de unge antallet af fritidsbeskæftigelser og træningsintensiteten, men i idrætten kan de fortsætte deres 'gamle' historie.

Måske handler indsatsen mod frafald i teenageårene lige så meget om at sørge for, at idrætten bliver 'et break' og ikke et nyt krav til den bunken af egne og andres forventninger, som gymnasieeleverne ifølge den velskrevne og veldokumenterede bog oplever på alle andre arenaer?

Henrik H. Brandt

Jeg har brug for et break – perspektiver på sammenhængen mellem gymnasie- og fritidsliv

Kirsten Grube og Søren Østergaard

Ungdomsanalyse.nu

180 sider

Pris: 249,00 (vejl.) – frivillige organisationer får 100 kr. i rabat

Nummer 33 - 19. august 2010

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

Godt brøt om løvekongen

Anmeldelse: Historien om Flemming Østergaards regeringsperiode i FC København får tilført mange spændende nuancer i bogen 'Løvekongens storhed og fald'.

Af Henrik H. Brandt, Idrættens Analyseinstitut

Desværre har sportsjournalister for sjældent plads, rum og insisterende vilje til at fortælle de mange gode historier, hvor idrætten fungerer som spejl til det omgivende samfund. Men ofte formår journalister med kærlighed til og indsigt i idrætten i andre sammenhænge at finde og fortælle de mest tryllebindende journalistiske historier med tråde til idrættens verden.

Man så det i oprulningen af Brixtofte-sagen med dens tætte tråde til idrættens verden i Farum. Man så det i mindre grad, da et professionelt cykelhold spillede en fremtrædende birolle i den utrolige Stein Bagger-affære. Og man ser det igen – uden sammenligning til de to kriminaldramaer i øvrigt – i forfatterparret Morten Johnsen og Kasper Kronenbergs medrivende portræt af Flemming Østergaards erhvervs-karriere og begivenhederne bag kulisserne før og under den farverige erhvervsmands opbygning af sports- og underholdnings-koncernen Parken Sport & Entertainment.

Bag kulisserne

De to erhvervsjournalister fra Berlingske Business har skrevet en tryllebindende og elementært godt researchet historie om 'Don Ø', der siden bogens udgivelse tilmed har mistet æresmedlemskabet til sit livsværk, FC København. Den farceagtige magtkamp i Parkens bestyrelse fortsætter lystigt efter Flemming Østergaards ufrivillige afgang, og baggrunden for denne magtkamp står klarere i billedet efter læsning af bogen.

Selv om bogen stort set ikke nævner spillet på banen med ét ord, er den stærkt interessant for fodboldnørden, der gerne vil vide, hvad der foregik bag kulisserne, da Don Ø byggede sit for tiden kriseramte fodbold- og underholdningsimperium på Østerbro.

Men bogen er samtidig også et fantastisk studie i, hvordan mange af samfundets og erhvervslivets mest kompetente topfolk – Don Ø inklusive – i mange tilfælde lader sig styre af irrationelle følelser og ambitioner, når de kommer i nærheden af sportens verden.

Nogle erhvervsfolk er iskolde over for spillet på banen og betragter en sportsvirksomhed som enhver anden virksomhed, hvilket er en stor fejl. Andre lader sig forblænde af sportens fascination som grundlag for mange erhvervsmæssige, sportslige eller politiske dispositioner, hvilket ligeledes er en stor fejl. Kapitlerne i 'Løvekongens storhed og fald' rummer eksempler på det hele.

Flere sider af Don Ø

Bogen viser såvel den fandenivoldske, motiverende og dygtige Flemming Østergaard som den selvcentrerede, overmodige og patriarkalske Flemming Østergaard. Nogen egentlig afklædning af mennesket Don Ø er bogen ingenlunde – i givet fald er den i lige så høj grad en afklædning af de mennesker i Don Ø's bagland, der ikke gav ham ordentligt modspil i nogle af de afgørende situationer for virksomheden Parkens udvikling.

Pladsen tillader desværre ikke at gå i detaljer med bogens 18 kapitler om forskellige episoder i Don Ø's og Parkens tilværelse, men det betyder mindre, for alle kapitler er læseværdige og interessante. Læs bogen – og lad os endelig få flere gode artikler og bøger om de ofte dybt fascinerende sammenhænge mellem idræt, samfund, erhverv og politik.

Løvekongens storhed og fald – historien om Don Ø

Morten Johnsen og Kasper Kronenberg

Gyldendal Business

276 sider

Pris: 299,95 (vejl.)